

Bioasekuracja w łowisku- myśliwi

Opracował lek.wet. Piotr Bielawski

Co to jest bioasekuracja?

- Generalnie rzecz ujmując, jest to zespół działań mających na celu zapobieganie rozwojowi choroby zakaźnej
- „Słowo klucz”, które robi wielką karierę od około 2015 roku w polskiej terminologii dotyczącej zwalczania chorób zakaźnych, ze szczególnym uwzględnieniem ASF
- Według Inspekcji Weterynaryjnej nie przestrzeganie zasad bioasekuracji przez rolników i myśliwych jest zasadniczą przyczyną występowania ASF

Zasady bioasekuracji dla myśliwych w czasie polowania

- - na obszarze objętym ograniczeniami (**strefa czerwona**) i obszarze zagrożenia (**strefa niebieska**)
- - oraz na obszarze ochronnym (**strefa żółta**)

1) Na obszarze objętym **ograniczeniami** i **zagrożenia dziki odstrzelone nie mogą być patroszone w łowisku** lecz na terenie punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików;
(chłodnie)

2) Na terenie punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików zapewnia się **miejsce do patroszenia dzików** z zachowaniem zasad bioasekuracji, oznaczone tabliczką z napisem „**Miejsce patroszenia**”;

3) Każdy odstrzelony dzik u którego przed dokonaniem odstrzału stwierdzono **objawy nasuwające podejrzenie wystąpienia ASF**, po dokonaniu oględzin i pobraniu próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF, **przeznaczony jest do utylizacji;**

4) Na terenach zlokalizowanych **poza obszarem ochronnym**, **objętym ograniczeniami** i **zagrożenia** należy dokonywać patroszenia dzików zgodnie z Wytycznymi w zakresie postępowania z patrochami pozyskanymi od dzików podczas polowań, stanowiącymi załącznik do zarządzenia nr 12/2017 Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego z dnia 30 listopada 2017 r., a samo **patroszenie wykonać na folii lub innym szczelnym materiale.**

WYTYCZNE W ZAKRESIE POSTĘPOWANIA Z PATROCHAMI POZYSKANymi OD DZIKÓW PODCZAS POŁOWAŃ

Niniejsze zasady powinny być przestrzegane ze względu na zminimalizowanie rozprzestrzeniania włośnicy wśród dzików.

Procedury nie dotyczą obszarów objętych restrykcjami związanymi z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF).

WARIANT 1

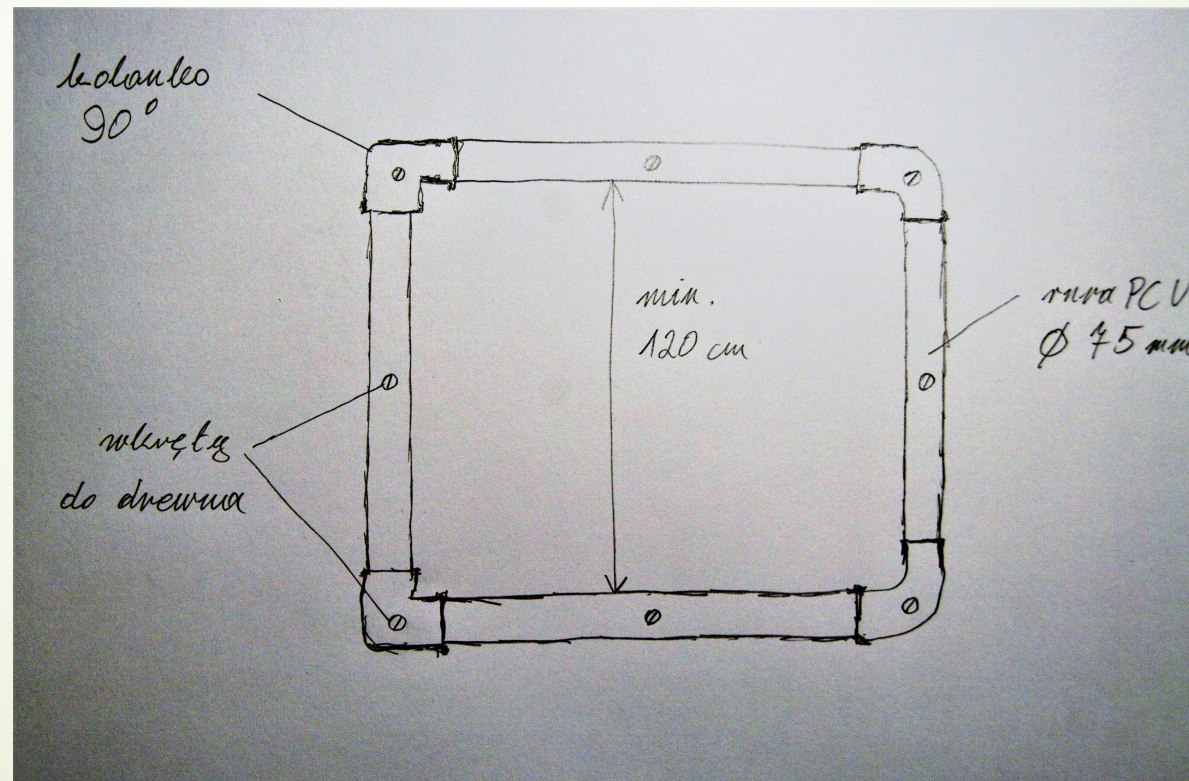
1. Przed rozpoczęciem wytrzewiania dzików pozyskanych w wyniku polowania należy wyznaczyć miejsce i wykopać dół, do którego będą deponowane niejadalne części dzika;
2. Dół powinien być wykopany w możliwie bliskiej odległości od upolowanego dzika, tak aby można było bezpośrednio złożyć patrochy do przygotowanego dołu bez konieczności ich wcześniejszego składowania w innym miejscu. Ma to na celu ograniczenie liczby miejsc, które mają styczność z patrochami. Wykopany dół powinien być głęboki na co najmniej 0,5-0,7 metra, tak aby pomieścił wszystkie pozyskane patrochy i jednocześnie warstwa ziemi, którą zostanie przykryty wynosiła co najmniej 0,5 metra. Powinno to uniemożliwić dostęp do wnętrza zwierzętom dzikim;
3. Przed zasypaniem patrochów, powinny być one zdezynfekowane środkiem biobójczym lub miejsce ich zakopania spryskane środkiem odstrasającym zwierzęta;
4. Patrochy ułożone w przygotowanym dole należy przysypać warstwą ziemi co najmniej do poziomu terenu oraz udeptać;

WARIANT 2

1. W przypadku polowań zbiorowych, możliwym jest zamówienie kontenera na patrochy bezpośrednio z zakładu utylizacyjnego kat. I;
2. Wykaz podmiotów, o których mowa w pierwszym punkcie jest dostępny na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii pod linkiem:
<https://pasze.wetgiw.gov.pl/uppz1/demo/index.php?l=pl> ;
3. Możliwe jest również zastosowanie procedur opisanych w punkcie 2 wariantu pierwszego, czyli zakopanie patrochów w odpowiednio dużym i głębokim dole, o ile niewytrzewione dziki dostarczane są przez myśliwych do punktu zbiorczego przez uczestników polowania.

Zasady zachowania bioasekuracji w czasie patroszenia dzików

A) Zaleca się dokonywanie **patroszenia dzików na folii** lub innym, szczelnym materiale;

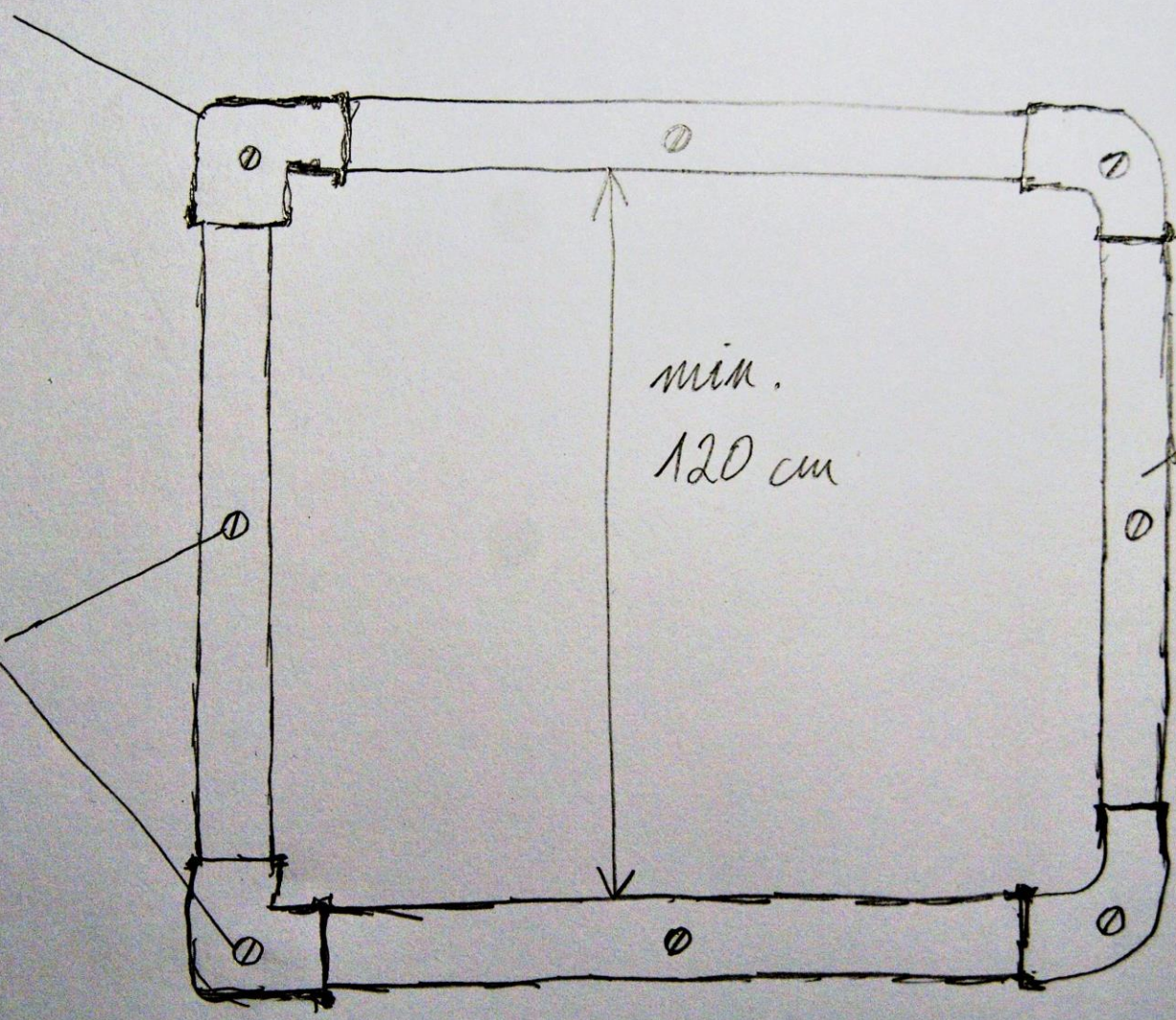

kolanki
90°

włóczki
do drewna

min.
120 cm

rura PCV
Ø 45 mm

B) Miejsce patroszenia należy obficie **zdezynfekować środkiem dezynfekcyjnym** w odpowiednim stężeniu. Dotyczy to także innych miejsc zanieczyszczonych krwią dzika, np. w trakcie przeciągania tuszy do środka transportu;

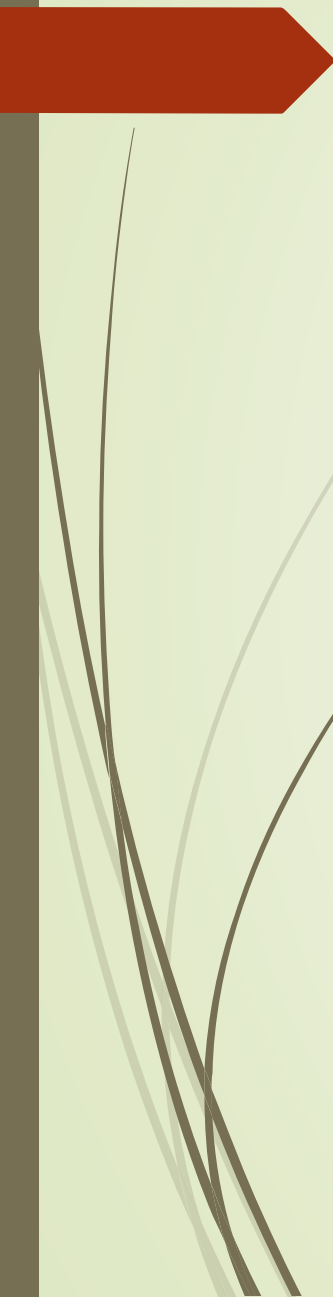
C) Zaleca się umieszczanie patrochów i folii, na której dokonano patroszenia **w szczelnym, plastikowym pojemniku lub worku**;

D) Po wykonaniu wyżej wymienionych czynności należy **zdezynfekować dłonie i obuwie**.

Kolejnym etapem postępowania z tuszą pozyskanego dzika jest jego **transport do miejsc jego przechowywania**.

Za miejsce przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików uważa się **punkt skupu** dziczyzny lub **zakład obróbki** dziczyzny lub inny zakład nadzorowany przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być **przechowywane tusze i/lub skóry dzików**, zlokalizowany na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami, obszarze ochronnym, jak również poza obszarami objętymi **restrykcjami w związku z ASF**.

A decorative graphic on the left side of the slide, consisting of a dark red arrow pointing right at the top, and several thin, curved grey lines extending downwards from the arrow's base.

Zasady bioasekuracji w czasie przewożenia tusz dzików poza obszarem ochronnym, objętym ograniczeniami i zagrożenia oraz całych dzików przed patroszeniem w obszarach z miejsc polowania do miejsc przetrzymywania tusz.

1. Środki transportu powinny być odpowiednio **uszczelnione** w celu zapobiegania możliwości wyciekania krwi;

2. Środki transportu powinny być **wyłożone materiałem jednorazowego użytku** lub materiałem **wielorazowego** użytku nadającym się do skutecznego czyszczenia i dezynfekcji;

3. Środki transportu **nie powinny być wykorzystywane** w działalności związanej z utrzymywaniem lub **hodowlą świń**, świniodzików lub dzików;

4. Wskazane jest **stosowanie plastikowych pojemników** odpowiedniej wielkości, umożliwiających przeciąganie tusz lub niepatroszonych odstrzelonych dzików, w przypadku gdy nie ma możliwości dojazdu do miejsca dokonania odstrzału;

Sytuacja nie do przyjęcia!

Problem krwi

- W krwi dzików chorych jest duża ilość ASFV.
- We krwi wirus może długo przeżywać.
- W zakrzepłej krwi wirus jest praktycznie niedostępny dla środków dezynfekcyjnych.
- Krew jest widoczna

Wymagania dla punktów przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików, zlokalizowanych na obszarach wymienionych w cz. I, II, III załącznika do decyzji KE 2014/709/UE

- Punkt przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików powinien być wyposażony w maty dezynfekcyjne i w mobilne urządzenia zapewniające możliwość mycia i dezynfekcji kół środków transportu oraz w razie konieczności ich przestrzeni ładunkowej;
- Tusze przetrzymywane są w chłodni, natomiast patrochy gromadzone są oddzielnie, zapewniając w miarę możliwości ich przetrzymywanie w temperaturze chłodni;(???) (*Raczej lepiej mrozić*)
- Patrochy oznacza się w sposób pozwalający na ich przyporządkowanie do danej tuszy przetrzymywanej w chłodni;

-
- W punkcie przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików istnieje obowiązek dokonywania oględzin tusz przez urzędowego lekarza weterynarii;
  - Przed opuszczeniem punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików, wszystkie materiały jednorazowego użytku służące do zabezpieczenia przewożonej tuszy lub dzika przed patroszeniem, należy pozostawić przy patrochach, natomiast wszystkie materiały wielorazowego użytku powinny zostać poddane skutecznemu czyszczeniu i dezynfekcji;
  - Przed opuszczeniem punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików, zaleca się również przeprowadzenie mycia i dezynfekcji kół środków transportu oraz w razie konieczności ich przestrzeni ładunkowej

Zachowanie zasad bioasekuracji przy pobieraniu próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF od odstrzelonych dzików.

- Próbki do badań laboratoryjnych należy pobierać do plastikowych probówek jednorazowego użytku bez antykoagulantu, a następnie umieścić je w worku strunowym i oznakować. Minimalna objętość próbki krwi, wystarczająca do wykonania badań laboratoryjnych wynosi 2ml lepiej przynajmniej 5 ml (przy braku skrzep)

(jeśli dzik jest podejrzany o ASF, to w nim nie grzebać!)

- Należy unikać zanieczyszczenia od otoczenia tuszy, z której pobierana jest próbka z krwią zwierzęcia.

- Wszelkie materiały lub sprzęt użyte do pobierania próbek krwi, po zakończeniu próbko-brania należy umyć a następnie zdezynfekować lub, w razie konieczności, poddanie utylizacji.

Zasady prowadzenia dezynfekcji

1. W jaki sposób myjesz naczynia?

2. W jaki sposób myjesz samochód?

3. W jaki sposób myjesz ręce?

Tylko wodą czy wodą z detergentem?

A co jest bardziej brudne – naczynia, samochód, ręce czy też pojemnik po przewozie dzika?

Substancje zabijające wirus ASF

- 1% formaldehyd
- Podchloryn sodu (0,03 do 0,0075%)
- 2% rozwór sody żrącej (najsilniejszy środek wirusobójczy)
- Aldehyd glutarowy, mrówkowy
- 1% wodorotlenek sodu lub wapnia (inaktywacja wirusa w gnojowicy w temp. 4 C)
- Fenole, lizol, lizoform, kreolina
- Związki chemiczne na bazie rozpuszczalników lipidowych
- Związki wieloskładnikowe -Virkon(1:100), Lysoformin, Desoform, CID 20-
związki powierzchniowo czynne, substancje aktywne, kwasy organiczne, glikosal
- Preparaty przeciwwirusowe

Środki muszą być świeżo rozpuszczone!!!

Dziękuję za uwagę!

